

Wat is particulier natuurbeheer?

Het omzetten van landbouwgrond naar natuur en vervolgens het inrichten en beheren van deze gronden. De meest voorkomende vorm is halfnatuurlijk grasland. Dit is een vorm van verschrallingbeheer waarbij niet bemest mag worden (geen dierlijke mest en geen kunstmest) en met beperkingen op begrazing (max 3GVE) en onkruidbestrijding. Er mag wel gemaaid en afgevoerd worden. Particulieren kunnen dit doen, maar ook (groepen) agrariërs!

Welke agrariërs komen in aanmerking?

Grondeigenaren kunnen ervoor kiezen om aan particulier natuurbeheer te doen (dus niet pachters, tenzij erfpacht). Door hen kan dit alleen op gronden die door de provincie als Cp (zogenoemd: nieuwe natuur met mogelijkheden voor particulier natuurbeheer) zijn benoemd in het natuurbeheerplan. Dit natuurbeheerplan is een kaart waarop men kan zien welke natuur- en landschapsbeheersubsidies op welke percelen kunnen worden aangevraagd (vrijwillig!).

Zorgen dat je de juiste percelen hebt

1. Eigen gronden met Cp bestemming (korte weg)

Sommige agrariërs hebben al Cp gronden en kunnen hier direct een aanvraag voor particulier natuurbeheer indienen. Voor deze gronden kunnen ze een aanvraag voor particulier natuurbeheer indienen, onderbouwd met een inrichtingsplan. Dit is de makkelijkste manier om op redelijk korte termijn (na ongeveer een half jaar) te kunnen gaan inrichten en beheren.

2. Gronden verwerven met Cp bestemming (middenlange weg)

Agrariërs kunnen gronden verwerven met Cp bestemming die nog in bezit zijn van iemand anders en hier vervolgens een aanvraag voor indienen. Momenteel worden gronden die gelegen zijn in Cp gebieden door BBL/Provincie aangeboden aan agrariërs. Indien zij de gronden verwerven ligt er wel de verplichting op om er natuur van te maken

3. Gronden zonder Cp bestemming omzetten (lange weg)

Voor percelen die goed aansluiten bij de EHS, maar geen Cp bestemming hebben, zou een goed onderbouwd wijzigingsverzoek kunnen worden ingediend bij de provincie. De provincie besluit of dan of de grond inderdaad interessant is voor Cp. Nadat de provincie de bestemming van het perceel heeft aangepast in het natuurbeheerplan kan de agrariër zich aanmelden voor particulier natuurbeheer. Dit is een lang traject waarbij succes zeker niet gegarandeerd is.

Van aanvraag particulier natuurbeheer tot werkelijk beheer

Aanvraag

Voor gronden met Cp bestemming kan een aanvraag worden ingediend voor particulier natuurbeheer. Dit is een formulier ondersteund door een inrichtingsplan. In de aanvraag en vooral het inrichtingsplan gaat nogal wat tijd zitten. Een adviseur is hier ongeveer 20 uur mee bezig. Het duurt minimaal een half jaar voordat de aanvraag wordt goedgekeurd.

Inrichting

Alle subsidiabele kosten worden verwerkt in de begroting van het inrichtingsplan en op basis daarvan kan aanvrager maximaal 95% van de werkelijk gemaakte kosten terug krijgen. Hij kan een voorschot aanvragen op de inrichtingskosten. Denk hierbij aan het opstellen van het inrichtingsplan, maaien en afvoeren, afrasteren, grondverzet etc... De inrichtingsperiode heeft een looptijd van maximaal 6 jaar. Indien het te behalen natuurdoel eerder behaald wordt kan de inrichtingssubsidie ook eerder vastgesteld worden.

Taxatie

Op het moment dat de aanvraag binnen is zal DLG de waarde van de grond taxeren. De laatste jaren is dat meestal 3,50 - 4 Euro per m². De aanvrager kan aangeven of hij hiermee akkoord gaat of niet. Als de aanvrager het niet eens is met de taxatiewaarde kan hij bezwaar maken.

Kwalitatieve verplichting notariële acte

Bij de notaris moet de functie van de grond van landbouw in natuur worden gewijzigd. Als dit gedaan is zal ook het geld van de functieverandering snel genoeg worden overgemaakt. Het geld van de functieverandering betreft 80% van de door DLG getaxeerde waarde.

Beheer

Nadat de functie van de grond is omgezet en de inrichtingsperiode voorbij is, kan een beheersvergoeding aangevraagd worden voor de instandhouding van de natuur. De beheersvergoeding begint vanaf € 250,- per ha per jaar voor basispakket tot ruim € 1700,- per ha per jaar voor een dotterbloemgrasland.

Baten per hectare		Kosten
Functieverandering	€ 32.000,-	Aanvraagformulier en Inrichtingsplan
Inrichtingssubsidie	€ 4.000,-	€ 2.000
		Waardedaling perceel (functieverandering)
		Arbeid
Beheersvergoeding kruidenrijk en faunarijk grasland (per jaar)	€ 250,-	

Mest, derogatie en toeslagrechten

- Na omzetting van de gronden in natuur kan op de percelen niet meer bemest worden. Wel mag mest afgevoerd worden op deze gronden middels beweiding (#veedag, 70 - 90 kg N).
- De gronden tellen niet meer als bedrijfsareaal in het kader van derogatie (belangrijk voor melkveehouders, min 70% grasland)
- Toeslagrechten blijven geldig mits 'normale' natuurpakketten worden afgesloten, dus niet heide, moeras, bos etc...